

840.

На основу члана 95 тачка 3 Устава Црне Горе доносим

**УКАЗ
О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ШУМАМА**

Проглашавам **Закон о шумама**, који је донијела Скупштина Црне Горе 24. сазива, на петој сједници другог редовног засиједања у 2010. години, дана 9. децембра 2010. године.

Број: 01-2541/2

Подгорица, 14.12.2010. године

Предсједник Црне Горе,
Филип Вујановић, с.р.

На основу члана 82 став 1 тачка 2 и члана 91 став 1 Устава Црне Горе, Скупштина Црне Горе 24. сазива, на петој сједници другог редовног засиједања у 2010. години, дана 9. децембра 2010. године, донијела је

**ЗАКОН
О ШУМАМА**

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет

Члан 1

Овим законом уређује се узгој, заштита, очување и унапрјеђење шума, планирање, начин и услови коришћења шума, изградња и одржавање шумских путева, мониторинг шума, као и друга питања од значаја за шуме, шумско земљиште и шумарство.

Овај закон примјењује се и на заштиту, очување и коришћење шумског дрвећа које се налази ван шуме и шумског земљишта (у даљем тексту: дрвеће ван шуме).

Општи интерес

Члан 2

Шуме и шумска земљишта, као добра од општег интереса, уживају посебну заштиту, која се остварује:

- трајним очувањем и унапрјеђивањем шума и шумских земљишта и њихових функција;
- одрживим и мултифункционалним газдовањем шумама;
- очувањем и унапрјеђивањем биолошке и пејзажне разноврсности шума, као и квалитета њихове животне средине.

Дефиниција шума, шумског земљишта, дрвећа ван шуме и голети

Члан 3

Шумом, у смислу овог закона, сматра се земљиште веће од 50 ари, које је обрасло шумским дрвећем чији је склоп крошања изнад 10% површине земљишта и висине доминантних стабала изнад 5 м, односно дрвећем које је способно да у доба физиолошке зрелости достигне ту висину.

Шумским земљиштем, у смислу овог закона, сматра се земљиште веће од 50 ари, које је обрасло шумским дрвећем:

- висине изнад 5 м, односно дрвећем које је у доба физиолошке зрелости способно да достигне ту висину и чији је склоп крошања 5 – 10 % површине земљишта;
- које није способно да достигне висину изнад 5m, односно које је покривено комбинацијом дрвећа и ниске шумске вегетације, ако је обраслост већа од 10 % површине земљишта.

Шумом или шумским земљиштем сматрају се и привремено необрасле површине земљишта на којима је започело природно обнављање шумског дрвећа; противпожарни просјечи, земљиште обрасло нешумском вегетацијом површине мање од 50 ари, ако је у оквиру комплекса шуме или шумског земљишта; заштитни појасеви шумског дрвећа површине веће од 50 ари и ширине веће од 20m и шумски путеви.

Голети су обешумљена, потпуно гола или земљишта слабо обрасла шумским дрвећем, која не испуњавају услове из ст. 1 и 2 овог члана .

Шумом, односно шумским земљиштем не сматрају се: дрвореди и паркови у насељеним мјестима, шумски расадници, сјеменске плантаже и плантаже брзорастућих врста дрвећа на пољопривредном земљишту.

Дрвећем ван шуме сматрају се појединачна стабла или групе стабала на земљишту која не испуњавају услове из ст. 1 и 2 овог члана.

Листу шумског дрвећа, односно остале шумске вегетације из ст. 1, 2 и 3 овог члана утврђује орган државне управе надлежан за шуме (у даљем тексту: Министарство).

У случају сумње или спора да ли се ради о шуми, шумском земљишту, дрвећу ван шуме или голети, одлучује орган управе надлежан за управљање и газдовање шумама (у даљем тексту: надлежни орган управе).

Значење израза

Члан 4

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) **коришћење шума** је коришћење дрвних шумских производа;
- 2) **одржив начин газдовања шумама** је обезбјеђивање природног начина обнављања и природне селекције, подстицање мјешовите структуре састојина које су прилагођене станишним условима, обезбјеђивање очувања трајне производне способности шума и унапрјеђења шумског фонда у погледу квантитета и квалитета и повећавања приноса шума, унапрјеђивање виталности и еколошке стабилности шума, обезбјеђивање очувања биолошке разноврсности шума, шумског земљишта и водног режима, као и других повољних утицаја које има шума на животну средину и људе;
- 3) **мултифункционални начин газдовања шумама** је коришћење шума на одржив начин у складу са производним, еколошким и социјалним функцијама шума;
- 4) **шумска инфраструктура** су шумски путеви и мостови, шумске влаке и објекти у шумама који су у функцији газдовања шумама;
- 5) **шумски путеви** су изграђена шумска саобраћајна инфраструктура која је намијењена превозу шумских сортимената, односно газдовању шумама;

6) **шумска влака** је изграђена шумска инфраструктура намијењена привлачењу и извлачењу дрвних сортимената до пута;

7) **састојина** је дио шуме са карактеристичним стаништем и начином настанка, структуром дрвећа по врстама, старости, развојним стадијумима и висинама, као и начином узгоја, по чему се јасно разликује од других састојина;

8) **плантажа брзорастућих врста дрвећа** је вјештачки подигнута састојина са опходњом краћом од 40 година;

9) **шумски производи** су дрвни и недрвни;

10) **дрвни производи** су дрвна биомаса, грање, кора и коријење;

11) **недрвни производи** су цвјетови, сјеме, плодови, смола, четине и лишће шумског дрвећа и грмље; трава, маховина, папрат, шушањ, тресет и хумус; љековито, ароматично и јестиво биље; шумско воће и гљиве ;

12) **заштита шума** је предузимање мјера за успостављање шумског реда (након сјече) и спрјечавање штетних утицаја (биотичких, абиотичких и пожара) на шуме, као и уклањање оштећених и обољелих стабала;

13) **санитарна сјеча** је сјеча којом се уклањају оштећена, обољела и сува стабла у циљу спрјечавања ширења штетних утицаја;

14) **деградирана шума** је шума која је знатно изгубила квалитет, виталност и способност прираштања и природног обнављања;

15) **санација деградиране шуме, односно састојине** је њена обнова садњом;

16) **његашума** је спровођење узгојних мјера сјече и радова у шумској састојини;

17) **обнова шума** је процес оснивања нових састојина на мјесту постојећих зрелих састојина природним подмлађивањем или попуњавањем природног подмлатка садњом;

18) **конверзија шума** је процес превођења ниских, односно изданаčkih шума у високе шуме директним (садњом) или индиректним путем (његом односно природном обновом);

19) **биолошка разноврсност** је разноврсност живих организама свих екосистема, као и разноврсност у оквиру врсте, између врста и њихових животних заједница;

20) **биолошка равнотежа** је оптимално стање шума, односно шумског екосистема у погледу његовог састава, структуре и функције, као и развоја биљних, животињских и других врста.

II. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ВЛАСНИКА ШУМА

Права власника шума

Члан 5

Шуме и шумско земљиште, као добро од општег интереса, користе се на начин и под условима утврђеним законом.

Шуме, шумска земљишта и дрвеће ван шуме могу се користити само на начин којим се обезбјеђује њихова привредна, еколошка и социјална функција у складу са законом.

Правни режим коришћења шума

Члан 6

Шумом, шумским земљиштем, дрвећем ван шуме и голетима у приватној својини управљају и газдују њихови власници у складу са законом.

Шумом, шумским земљиштем, дрвећем ван шуме и голетима у државној својини управља и газдује надлежни орган управе у складу са законом.

Управљање из става 2 овог члана обухвата припрему и одлучивање у погледу газдовања шумама и шумским земљиштем у државној својини, као и мониторинг и контролу над газдовањем шумама у складу са законом.

Газдовање шумама из ст. 1 и 2 овог члана обухвата пошумљавање, односно подизање нових шума, узгој (његу, обнову и конверзију) шума, заштиту, очување и санацију шума, коришћење шума (сјечу, израду, привлачење, извоз, изношење и друге видове транспорта дрвних сортимената), коришћење недрвних шумских производа, изградњу и одржавање шумске инфраструктуре, промет и продају шумских производа, као и одржавање и унапрјеђивање функција шума.

Шумом и шумским земљиштем, као екосистемом, управља се и газдује на одржив и мултифункционални начин у складу са критеријумима и индикаторима које утврђује Министарство.

Отуђивање шума и шумског земљишта у државној својини

Члан 7

Шума, односно шумско земљиште у државној својини може се отуђити само на основу одлуке Владе, у случају ако се:

- налази на подручју које је просторним планом предвиђено за промјену намјене због изградње објеката од јавног интереса;

- ради о замјени парцела шума, односно шумског земљишта у државној својини са приватним у циљу обједињавања шуме, односно шумског земљишта у државној својини, под условом да се вриједност државних шума, односно шумског земљишта не смањи.

Право службености

Члан 8

Власник, односно држалац земљишта дужан је да омогући власнику или кориснику шуме или шумског земљишта несметан приступ преко свог земљишта, односно земљишта којег користи до шуме, ради сјече и извоза шумских сортимената.

За приступ из става 1 овог члана власник, односно корисник шуме дужан је да плати накнаду.

Међусобна права и обавезе из става 1 овог члана утврђују се уговором.

Уколико власник, односно корисник шуме и власник, односно држалац земљишта не постигну споразум о времену, начину и накнади за коришћење земљишта, одлучује надлежни суд.

III. ИНВЕНТУРА ШУМА И ПЛАНИРАЊЕ

Национална инвентура шума

Члан 9

Национална инвентура шума врши се периодично прикупљањем података о стању и промјенама на шумама и шумском земљишту.

Национална инвентура шума обавља се ради израде планских докумената у шумарству и размјене информација у складу са законом.

Националном инвентуром шума обухватају се шуме и шумска земљишта на територији Црне Горе у односу на површине, типове и структуру шума, дрвне залихе, прираст, извршене сјече, биолошку разноврстност и други подаци о шумама у складу са

међународним стандардима.

Националну инвентуру шума врши надлежни орган управе, по правилу, сваких 10 година.

Начин и методологија вршења националне инвентуре шума и ближи подаци из става 3 овог члана утврђују се прописом Министарства.

Министарство на основу извршене националне инвентуре шума сачињава извјештај о инвентури шума који доставља Влади Црне Горе (у даљем тексту: Влада), најкасније шест мјесеци по завршетку националне инвентуре шума.

Стручну основу за извјештај из става 6 овог члана припрема надлежни орган управе.

Плански документи у шумарству

Члан 10

Плански документи у шумарству су:

- 1) национална шумарска политика;
- 2) стратегија са планом развоја шума и шумарства (у даљем тексту: стратегија);
- 3) план развоја шума за шумско подручје (у даљем тексту: план развоја шума);
- 4) програм газдовања шумама за газдинску јединицу (у даљем тексту: програм газдовања шумама).

За спрјечавање бесправних активности у шумама Влада може донијети акциони план на период до пет година у складу са законом.

Национална шумарска политика

Члан 11

Националном шумарском политиком дефинишу се правци развоја и одрживог газдовања шумама.

Национална шумарска политика и просторни план Црне Горе морају бити усклађени.

Националну шумарску политику доноси Скупштина Црне Горе, на период од 10 година.

Национална шумарска политика ближе се разрађује и спроводи стратегијом, планом развоја шума и програмом газдовања шумама.

Стратегија

Члан 12

Стратегијом се утврђују циљеви и смјернице за развој шума и шумарства, у складу са националном шумарском политиком, мјере за унапрјеђење шума, као и орјентациона финансијска средства за спровођење стратегије и начин њиховог обезбјеђивања.

Стратегију доноси Влада, на период до 10 година.

План развоја шума

Члан 13

Планом развоја шума ближе се разрађују циљеви и смјернице газдовања шумама за шумско подручје утврђени стратегијом и одређују газдинске јединице за то подручје.

План развоја шума састоји се од текстуалног и картографског приказа.

Текстуални дио, нарочито, садржи: анализу стања шума и шумског земљишта, вредновање функција и намјену шума, циљеве, као и опште смјернице и мјере за

заштиту, очување, унапрјеђење и коришћење шума.

План развоја шума, уз претходно прибављено мишљење органа државне управе надлежних за заштиту животне средине и туризам и јединице локалне самоуправе чије подручје је обухваћено планом, доноси Влада, на период од 10 година.

Програм газдовања шумама

Члан 14

Програм газдовања шумама израђује се за газдинску јединицу и њиме се обухватају шуме у државној и приватној својини.

Програм газдовања шумама састоји се од текстуалног и картографског приказа.

Текстуални дио, нарочито, садржи:

- податке о стању шума;
- анализу газдовања у претходном периоду;
- циљеве и смјернице за одрживо управљање и газдовање и мјере за реализацију програма.

Програм газдовања шумама доноси надлежни орган управе, уз сагласност Министарства, по претходно прибављеном мишљењу органа државне управе надлежног за заштиту животне средине и удружења власника шума које су обухваћене програмом газдовања шумама.

Програм газдовања шумама доноси се на период од 10 година у складу са стратегијом и планом развоја шума.

Уколико се програм газдовања шумама не донесе до истека рока из става 5 овог члана, шумама се може газдовати на основу програма донесеног за претходни период најдуже годину дана, уз сагласност Министарства.

Извођачки пројекат

Члан 15

Извођачки пројекат се израђује за период од годину дана у складу са програмом газдовања шумама, на основу утврђеног стања шума и извршеног одабирања, обиљежавања и евидентирања стабала на терену.

Извођачки пројекат, нарочито, садржи: мјере узгоја, заштите и коришћења шума и план изградње шумске инфраструктуре у оквиру одјелења или одсјека за државне шуме, односно за посједе или парцеле за шуме у приватној својини, са условима, начином спровођења и роковима за извршење тих мјера.

Извођачки пројекат за шуме у државној, односно за шуме у приватној својини израђује и доноси надлежни орган управе.

Извођачки пројекат за шуме у приватној својини израђује се и доноси у облику орјентационог плана.

Извођачки пројекат из ст. 1, 2 и 3 овог члана доноси се најкасније до 15. децембра текуће за наредну годину.

Надлежни орган управе дужан је да у поступку израде извођачког пројекта оствари сарадњу са корисницима, односно власницима шума .

Извођачки пројекат из става 4 овог члана је основа за програмско буџетско суфинансирање шумских радова приватним власницима шума у складу са овим законом.

Суфинансирање радова и мјера у приватним шумама из буџета Црне Горе врши се

у складу са извођачким пројектом на основу годишњег програма газдовања шумама.

Учешће јавности у поступку доношења планских докумената у шумарству

Члан 16

Надлежни орган управе дужан је да објави нацрте планских докумената из члана 10 став 1 тач. 1, 2 и 3 овог закона на својој интернет страници и обавијести јавност о времену и мјесту одржавања јавне расправе и начину достављања мишљења на планске документе.

Обавјештење о времену и мјесту одржавања јавне расправе објављује се и у најмање једном дневном штампаном медију који се дистрибуира на цијелој територији Црне Горе.

Јавна расправа траје најмање 15 дана од дана објављивања нацрта планских докумената.

Јавну расправу из става 1 овог члана спроводи надлежни орган управе и сачињава извјештај о учешћу лица, органа и организација на јавној расправи и резултатима јавне расправе.

Извјештај са јавне расправе

Члан 17

Извјештај са јавне расправе о нацрту планских докумената у шумарству сачињава се у року од 15 дана од дана завршетка јавне расправе и, поред података из члана 16 став 4 овог закона, садржи образложење о прихваћеним и неприхваћеним сугестијама датим у поступку јавне расправе и достављеним мишљењима.

Извјештај из става 1 овог члана објављује се на интернет страници надлежног органа управе.

Извјештај из става 1 овог члана је саставни дио предлога планског документа.

Усклађивање и ревизија стратегије

Члан 18

Стратегија се усклађује са Просторним планом Црне Горе и другим стратешким документима и ревидује у складу са промјенама и новим потребама шума и шумарства.

Спровођење стратегије

Члан 19

Стратегија се спроводи на основу планских докумената из члана 10 став 1 тач. 3 и 4 овог закона и годишњег програма газдовања шумама.

Шумска подручја

Члан 20

У циљу рационалног планирања, одрживог развоја и газдовања шумама и шумским земљиштима установљавају се шумска подручја.

Шумско подручје обухвата све шуме, шумска земљишта и голети у границама најмање једне јединице локалне самоуправе.

Шумска подручја, на предлог Министарства, одређује Влада.

Шумска подручја просторно се дијеле на газдинске јединице, без обзира на власништво шума.

Газдинске јединице

Члан 21

Површина газдинске јединице, по правилу, обухвата од 1.000 до 5.000 ha, у складу са природним условима и рељефом терена, функцијама и намјеном шума, организационим потребама, интензитетом и циљевима газдовања, као и власничком структуром шума.

Газдинске јединице се дијеле на мање просторне јединице: одјељења и одсјеке у државној својини, а у приватној својини на посјед, односно парцелу.

Газдинске јединице одређују се планом развоја шума.

Измјена планских докумената у шумарству и начин њиховог чувања

Члан 22

Уколико се у периоду спровођења планских докумената у шумарству битно измијене услови на којима се заснивају плански документи приступа се њиховој измјени, на начин и по поступку прописаном за њихово доношење.

Плански документи из члана 10 став 1 овог закона израђују се најкасније шест мјесеци прије истека периода за који је донесен важећи плански документ.

Планска документација из члана 10 овог закона чува се трајно, у складу са законом.

Извјештавање о реализацији планова

Члан 23

Надлежни орган управе дужан је да сачини извјештај о реализацији планских докумената из члана 10 став 1 овог закона и најкасније до 31. марта текуће за претходну годину достави Министарству.

Извјештај из става 1 овог члана Министарство је дужно да достави Влади до 30. априла.

Пропис о формирању шумских подручја и газдинских јединица и садржају и начину израде планова

Члан 24

Пропис о условима за формирање шумског подручја, газдинских јединица и нижих просторних јединица, начину обиљежавања граница, ближем садржају и начину израде планова развоја, програма газдовања шумама, извођачког пројекта и годишњег програма газдовања шумама доноси Министарство.

Информациони систем

Члан 25

Ради обезбјеђења неопходних података и информација о шумама, шумским земљиштима и голетима успоставља се информациони систем за шуме и шумарство Црне Горе (у даљем тексту: информациони систем).

Информациони систем води надлежни орган управе у електронској форми.

У информациони систем нарочито се уписују подаци о стању и промјенама у екосистему шума, подаци прикупљени инвентуром шума, мрежи шумске инфраструктуре, извршеним радовима у шумама и власницима и корисницима шума.

Приступ информационом систему имају Министарство и орган државне управе

надлежан за информационо друштво.

Ближа садржина података који се уносе у информациони систем и начин одржавања и коришћења информационог система утврђује се прописом који доноси Министарство, уз сагласност органа државне управе надлежног за информационо друштво.

IV. ФУНКЦИЈЕ И НАМЈЕНА ШУМА

Врсте функција шума

Члан 26

Функције шума и шумских земљишта (у даљем тексту: функције шума) су производне, еколошке и социјалне.

Производне функције шума су, нарочито :

- 1) производња дрвних шумских производа;
- 2) производња недрвних шумских производа.

Еколошке функције шума су, нарочито:

- 1) заштита шумског тла од спирања и ерозије;
- 2) очување водног режима;
- 3) очување биолошке и пејзажне разноврсности;
- 4) ублажавање макро климатских промјена, регулација и побољшање микро климе;
- 5) везивање угљеника из ваздуха;
- 6) производња кисеоника;
- 7) очување станишних услова за развој дивље флоре и фауне.

Социјалне функције шума су, нарочито:

- 1) заштита насеља и инфраструктурних објеката од ерозије и клизишта;
- 2) повољан утицај на снабдијевање водом за различите намјене,
- 3) обезбјеђивање простора за одмор и рекреацију;
- 4) развој екотуризма;
- 5) повољан утицај на пашарење и лов;
- 6) истраживање и образовање;
- 7) заштита природне баштине;
- 8) заштита културне баштине;
- 9) обезбјеђивање локалног становништва дрветом;
- 10) очување руралних подручја;
- 11) одбрана земље.

Вредновање функција шума

Члан 27

Вредновање функција шума врши се ради одређивања намјене шума.

Вредновањем функција шума процјењује се наглашеност производне, еколошке и социјалне функције и њихов утицај на газдовање шумама.

Намјена шума

Члан 28

Шуме се према намјени, у складу са функцијом шума, дијеле на привредне, заштитне и шуме посебне намјене.

Намјена шума се одређује планом развоја шума.

Ближи пропис о начину вредновања функција и намјени шума доноси Министарство, уз претходно прибављено мишљење органа државне управе надлежног за послове заштите животне средине.

Привредне шуме

Члан 29

Привредне шуме су шуме у којима је наглашена производна функција.

Шуме из става 1 овог члана утврђују се планом развоја шума.

Заштитне шуме

Члан 30

Заштитне шуме су шуме у којима је наглашена еколошка функција.

Заштитне шуме одређују се актом Владе на основу елабората о успостављању и очувању заштитних шума који припрема надлежни орган управе.

Надлежни орган управе је дужан да нацрт елабората из става 2 овог члана објави на својој интернет страници и обавијести јавност о начину достављања мишљења и сугестија на елаборат, прибави мишљење јединица локалне самоуправе на чијој територији се заштитна шума предвиђа и органа државне управе надлежног за послове заштите природе и животне средине.

Актом из става 2 овог члана одређује се режим заштите, односно газдовања заштитним шумама.

Власници приватних шума обухваћених заштитним шумама имају право на обештећење за изгубљену добит од ограничења коришћења тих шума.

Потребне мјере и средства за спровођење режима газдовања заштитним шумама одређују се актом из става 2 овог члана.

Шуме посебне намјене

Члан 31

Шуме посебне намјене могу бити шуме у којима су изузетно наглашене социјалне функције и шуме које се налазе у оквиру националних паркова.

Шуме из става 1 овог члана, ако законом није друкчије одређено, утврђују се планом развоја шума.

Шумама посебне намјене газдује се у складу са овим законом и законима којима је уређена заштита природе и национални паркови.

План и програм управљања националним парковима и план развоја шума међусобно се усклађују.

Газдовање шумама посебне намјене врши се на основу плана развоја шума и на основу планова и програма управљања националним парковима.

Шуме у оквиру заштићених подручја природе и еколошке мреже НАТУРА 2000

Члан 32

У шумама, у оквиру заштићених природних добара, може се вршити санитарна

сјеча и мјере неопходне за његу којима се обезбјеђује заштита, стабилност и природна обнова шума, у складу са законом.

У шумама, у оквиру еколошке мреже НАТУРА 2000, газдује се на одржив начин у циљу заштите и очувања станишних типова и еколошки заштићених локалитета, у складу са законом.

V. МЈЕРЕ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊЕ И МОНИТОРИНГ ШУМА

Забрањене радње у шумама

Члан 33

Забрањено је, осим у случајевима и под условима утврђеним овим законом:

- 1) пустошење и крчење шума;
- 2) чиста сјеча шума и сјеча великог интензитета која није планирана као редован вид обнављања шума;
- 3) сјеча која није у складу са програмом газдовања шумама;
- 4) сјеча стабала заштићених и строго заштићених врста дрвећа;
- 5) подбјељивање стабала;
- 6) сакупљање недрвних шумских производа;
- 7) сјеча сјеменских састојина и сјеменских стабала која није предвиђена програмом газдовања шумама, односно извођачким пројектом;
- 8) самовољно заузимање шума и шумског земљишта, уништавање или оштећивање шумских засада, ознака и граничних знакова;
- 9) одлагање отпада, штетних и опасних материја и отпадака, као и загађивање шума на било који начин;
- 10) предузимање других радњи којима се слаби приносна снага шума или угрожава функција шуме.

Чување шума и шумског земљишта

Члан 34

Послове чувања шума и шумског земљишта може да врши лице које има средњу стручну спрему шумарског смјера (у даљем тексту: чувар шума) са положеним стручним испитом и које испуњава услове за ношење оружја, у складу са законом којим је уређено оружје.

Чувар шума има право и обавезу, нарочито, да:

- легитимише лица затечена у вршењу противправних радњи у шумама и шумским земљиштима, односно лица за која постоји основана сумња да су извршила такве радње, ако не може да утврди идентитет тог лица на други начин;
- прегледа возила којима се дрво превози и товара којима се дрво преноси у циљу проналаска предмета кривичног дјела или прекршаја;
- прегледа мјеста, осим станова, на којима се може налазити дрво које је предмет кривичног дјела или прекршаја;
- врши контролу сакупљања недрвних шумских производа у шумама и на шумским земљиштима;
- врши привремено одузимање бесправно посјеченог дрвета и предмета којима је извршено кривично дјело или прекршај и без одлагања их преда надлежном органу;
- предузима мјере у циљу спрјечавања помјерања или уништавања граничних ознака, односно противправног заузимања шума и шумског земљишта;
- сачини записник о противправној радњи и утврђеном чињеничном стању и достави га надлежном органу управе, а по потреби полицији и надлежном

инспекцијском органу;

- предузима и друге мјере и радње за које је законом и другим прописима овлашћен.

Чување шума ради њихове заштите од противправног присвајања, коришћења, уништавања и других незаконитих радњи (одлагање отпадних и отровних штетних материја, загађивање шуме, уништавање граничних знакова и ознака и слично) обезбјеђује надлежни орган управе.

Стручни испит из става 1 овог члана полаже се пред комисијом коју образује Министарство.

Програм и начин полагања и износ трошкова полагања стручног испита утврђује Министарство.

Чувар шума

Члан 35

Чувар шума врши послове чувања шума и шумског земљишта у униформи и наоружан службеним оружјем.

Чувар шума има службену легитимацију и дужан је да приликом предузимања радњи из члана 34 став 2 овог закона покаже легитимацију.

Ближи пропис о униформи и легитимацији чувара шума, на предлог надлежног органа управе, доноси Министарство.

Обавеза санације деградираних шума и шумских земљишта

Члан 36

Лице које је извршило сјечу, односно деградацију шуме и шумског земљишта из члана 33 став 1 тач. 1 до 4 овог закона дужно је да изврши санацију шуме и шумског земљишта у року одређеном извођачким пројектом.

Ако санацију не изврши лице из става 1 овог члана, санацију ће спровести надлежни орган управе о трошку тог лица.

Ако је лице из става 1 овог члана непознато, санацију обезбјеђује надлежни орган управе на основу плана санације из члана 48 овог закона.

Чиста сјеча и сјеча великог интензитета

Члан 37

Чиста сјеча из члана 33 став 1 тачка 2 овог закона је захват којим се уклањају сва стабла у састојини, на површини већој од 50 ари, на којој није предвиђена промјена намјене земљишта или није предвиђена као неопходна узгојна или санациона мјера.

Сјеча великог интензитета из члана 33 став 1 тачка 2 овог закона је захват којим се уклања више од 50% доминантних стабала, која су главни носиоци дрвне залихе, односно прираста у састојини, на површини већој од 50 ари, на којој сјеча није предвиђена као узгојна или санациона мјера.

Изузетно од члана 33 став 1 овог закона, чиста сјеча и сјеча великог интензитета могу се примијенити у случају директне конверзије изданачких шума и санације шума од штетног утицаја природних непогода, биљних болести и штеточина, ако је то предвиђено планским документима у шумарству.

Промена намјене шума крчењем

Члан 38

Промјена намјене шума, односно шумског земљишта у грађевинско или друго земљиште крчењем може се извршити само у складу са просторно планским документом, односно планом развоја шума у складу са законом.

Крчење шума из става 1 овог члана је захват којим се уклања сво шумско дрвеће у састојини због промјене намјене шумског земљишта.

Промјена намјене из става 1 овог члана може се вршити:

- ради изградње објеката за заштиту од елементарних непогода и одбране земље;
- у поступку комасације и арондације пољопривредног земљишта и шума у складу са законом;
- у случајевима када то захтијева јавни интерес утврђен законом или на основу закона.

Крчење шума, односно шумског земљишта због изградње шумских путева и других инфраструктурних објеката који служе газдовању шумама, који су саставни дио шума, односно шумског земљишта, не сматра се промјеном намјене.

Шумом за коју је, у складу са ставом 1 овог члана, извршена промјена намјене, до привођења планираној намјени, газдује власник, односно корисник шума, у складу са овим законом.

Сјеча која није у складу са програмом газдовања шумама

Члан 39

Сјеча из члана 33 став 1 тачка 3 овог закона је сјеча која прелази количину утврђену програмом газдовања шумама и извођачким пројектом, односно рјешењем за сјечу.

Паша, кресање грана и коришћење опалог лишћа у шуми

Члан 40

Паша у шуми, односно на шумском земљишту може се вршити само на начин који не угрожава функције шума, на површинама које су за пашу одређене извођачким пројектима.

Кресање грана и коришћење опалог лишћа у државној шуми, односно на шумском земљишту може се вршити само на основу одобрења надлежног органа управе, ако шумско тло није деградирано.

Ближи услови под којима се може вршити паша, кресање грана и сакупљање опалог лишћа утврђују се прописом Министарства.

Забрана изградње објеката у шуми

Члан 41

Забрањена је изградња трајних или привремених објеката у шуми, на шумском земљишту и на голетима, који нијесу у функцији газдовања шумама, дивљачи и ловства, заштите природе или у јавном интересу.

За постављање објеката из става 1 овог члана који су у функцији газдовања шумама, дивљачи и ловства, заштите природе или у јавном интересу одобрење издаје надлежни орган управе, у складу са законом.

Забрана одлагања отпада у шуми

Члан 42

Забрањено је одлагање отпада у шуми, на шумском земљишту и на голетима, осим

на мјестима одређеним за ту намјену.

Лице које је извршило одлагање отпада у шуми, на шумском земљишту или на голетима, на мјесту које није намијењено за одлагање отпада, дужно је да отпад о свом трошку уклони.

Власници и корисници шума дужни су да из шуме, односно са шумског земљишта уклоне отпад који су одложила непозната лица.

Употреба средстава за заштиту биља у шумама

Члан 43

У шуми се могу употребљавати само средства за заштиту биља у складу са законом, која не угрожавају биолошку равнотежу и то искључиво за заштиту шумског подмлатка од штетног утицаја дивљачи, заштиту од биљних болести и штеточина које није могуће друкчије бројно смањити, као и за потребе гашења пожара.

Опште мјере заштите шума

Члан 44

Власници и корисници шума дужни су да, након сјече и извоза дрвних сортимената из шуме или након санације штете у шуми, успоставе шумски ред и предузму друге мјере, на основу стручних упутстава надлежног органа управе, у складу са прописима.

Шумски ред из става 1 овог члана је одржавање стања шума након коришћења, које обезбјеђује услове за очување шума од биљних болести, штеточина и пожара, као и очување стабала, подмлатка, шумских земљишта, изворишта вода и станишта ријетких и угрожених биљних врста.

Ванредне мјере заштите шума

Члан 45

У случајевима појаве болести или штеточина већег обима Министарство може наредити посебне мјере заштите шума.

Мјере из става 1 овог члана, нарочито се односе на:

- привремену забрану планиране сјече, осим сјече у циљу отклањања штетних посљедица;
- сузбијање болести и штеточина или спрјечавање њиховог ширења;
- уништавање шумског репродуктивног материјала зараженог болестима или нападнутог штеточинама.

Спровођење мјера из става 2 ал. 2 и 3 овог члана обезбјеђује надлежни орган управе у сарадњи са органом управе надлежним за заштиту биља.

Заштита шума од пожара

Члан 46

Забрањено је ложење отворене ватре и одлагање предмета који могу проузроковати пожар у шуми и на шумском земљишту, осим на мјестима одређеним за ту намјену .

Надлежни орган управе, у периоду повећане опасности од пожара у шуми и шумском земљишту, дужан је да обезбједи послове чувања шума успостављањем

сталних дежурстава.

За шуме и шумска земљишта која су изложена повећаној опасности од пожара примјењују се посебне мјере за спрјечавање и припрему за гашење пожара, у складу са законом.

Власници и корисници шума дужни су да превентивно дјелују, сузбијају и учествују у гашењу пожара у својим шумама, односно шумама које користе.

Мониторинг шума

Члан 47

Праћење и процјену здравственог стања шума и одрживог газдовања, односно мониторинг шума врши надлежни орган управе.

Мониторинг се спроводи на основу годишњег програма мониторинга који доноси Министарство, у складу са стратегијом.

Средства за спровођење програма из става 2 овог члана обезбјеђују се из буџета државе.

На основу резултата спроведеног мониторинга, надлежни орган управе дужан је да извјештај о мониторингу достави Министарству до 31. марта текуће за претходну годину.

Извјештај из става 4 овог члана, нарочито, садржи: информације и подаке о здравственом стању и одрживости газдовања шумама, предузетим мјерама на непосредној заштити шума и обиму и локацијама бесправних сјеча.

Извјештај из става 4 овог члана са предлогом мјера за побољшање стања шума Министарство је дужно да достави Влади најкасније до 30. априла текуће за претходну годину.

Министарство обавјештава јавност о здравственом стању шума утврђеном мониторингом путем медија.

План санације шума

Члан 48

За деградиране шуме проузроковане абиотичким или биотичким чиниоцима и шумским пожарима доноси се план санације шума.

План санације шума, нарочито, садржи:

- анализу узрока штета;
- процјену обима штете са картографским приказом оштећених површина;
- површине планиране за санацију;
- мјере за санацију штете;
- начин и рок извођења радова;
- потребна финансијска средства за реализацију плана.

План санације шума утврђује Министарство, до 30. априла текуће године, уз сагласност Владе .

Ближи прописи о заштити шума

Члан 49

Министарство доноси ближи пропис о мјерама за спрјечавање и сузбијање биљних болести, штеточина и начину успостављања шумског реда.

Орган државне управе надлежан за послове заштите и спашавања, уз сагласност Министарства, ближе прописује мјере за спрјечавање и сузбијање шумских пожара.

VI. УЗГОЈ И ПОДИЗАЊЕ НОВИХ ШУМА

Сразмјерност узгојних радова и обима сјече

Члан 50

Власници и корисници шума дужни су да изврше радове на узгоју шума сразмјерно врсти и обиму сјече.

Радови из става 1 овог члана налажу се власницима приватних шума рјешењем којим се дозвољава сјеча, а кориснику државне шуме извођачким пројектом, односно годишњим програмом газдовања у складу са овим законом и уговором.

Сразмјерност узгојних радова у односу на обим сјеча, у зависности од типова шума, односно врста и развојних фаза састојина, утврђује се на основу критеријума и индикатора из члана 6 став 5 овог закона.

Подизање нових шума

Члан 51

Нове шуме подижу се на голетима, за које се утврди да би могле бити продуктивније од постојећег коришћења земљишта или могле имати значајнију еколошку, односно социјалну функцију.

Подизање нових шума врши се у складу са стратегијом, односно планом развоја шума.

Пошумљавање и узгојни радови

Члан 52

Подизање нових шума пошумљавањем и узгојни радови у постојећим шумама врше се у складу са критеријумима и индикаторима из члана 6 став 5 овог закона.

VII. ДОЗНАКА, СЈЕЧА СТАБАЛА И ПРОМЕТ ДРВНИХ СОРТИМЕНАТА

Дознака стабала за сјечу

Члан 53

Стабла се могу сјећи само након њиховог одабирања, обиљежавања и евидентирања (у даљем тексту: дознака), у складу са програмом газдовања шумама и извођачким пројектом.

Дознаку стабала за сјечу у високим шумама могу да врше овлашћена лица са високом стручном спремом шумарског смјера која су запослена код надлежног органа управе.

Дознаку стабала за сјечу у шуми у приватној својини могу да врше и правна лица и предузетници који у погледу стручне спреме испуњавају услове из члана 67 овог закона.

Дознака стабала за сјечу у приватној шуми врши се у сарадњи са власником шуме.

Захтјев за сјечу

Члан 54

Захтјев за сјечу шуме у приватној својини са доказом о својини подноси се надлежном органу управе.

Захтјев за сјечу из става 1 овог члана уколико овим законом није друкчије одређено, власник шуме подноси најкасније до 1. децембра текуће за наредну годину.

На основу захтјева из става 1 овог члана припрема се извођачки пројекат.

Рјешење којим се одобрава сјеча

Члан 55

Сјеча шуме у приватној својини може се вршити само на основу рјешења надлежног органа управе којим се дозвољава сјеча.

Рјешење из става 1 овог члана доноси се најкасније у року од три дана од дана извршене дознаке и уплате накнаде, у складу са законом којим се уређује општи управни поступак.

Рјешење из става 1 овог члана садржи:

- име и презиме власника шуме и број катастарске парцеле;
- врсту, количину и дебљинску структуру дозначене дрвне масе;
- услове за вршење сјече и извоза дрвних сортимената;
- потребне мјере заштите шума и успостављања шумског реда;
- потребне врсте и обим узгојних радова пропорционалних обиму сјече;
- вријеме и рок за извршење радова;
- износ накнаде из става 2 овог члана .

Услови за транспорт и промет дрвних сортимената

Члан 56

Помјерање дрвних сортимената са мјеста сјече може се вршити само након пријема дрвних сортимената.

Пријем из става 1 овог члана, нарочито, обухвата премјер, евидентирање и обиљежавање дрвних сортимената (жигом, бар кодом и др.) након што се претходно утврди да је успостављен шумски ред.

Власник, односно корисник шуме дужан је да о извршеној сјечи обавијести надлежни орган управе у року од три дана од дана извршене сјече.

Пријем из става 1 овог члана врши надлежни орган управе.

Дрвни сортименти из шуме могу се стављати у промет само на основу увјерења о поријеклу, које издаје корисник шуме у државној својини, односно власник шуме у приватној својини.

Ближи пропис о дознаци, сјечи, пријему, жигосању и увјерењу о поријеклу дрвних сортимената

Члан 57

Министарство доноси ближи пропис о:

1) дознаци и сјечи стабала, начину пријема и обиљежавању дрвних сортимената, а који садржи: начин и услове за дознаку и евидентирање дозначених стабала за сјечу, образац захтјева за издавање рјешења којим се дозвољава сјеча, начин обавјештавања о извршеној сјечи, начин обиљежавања и евидентирања посјечене дрвне масе, обиљежавању пањева бесправно посјечених стабала и облик и садржину жигова;

2) увјерењу о поријеклу дрвних сортимената, а који садржи: доказ о поријеклу дрвних сортимената, начин обавјештавања о отпреми сортимената, вођење регистра докумената, као и евиденцију промета дрвних сортимената.

VIII. ШУМСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Услови за изградњу и одржавање

Члан 58

У шумама и на шумском земљишту може се градити шумска инфраструктура само у складу са програмом газдовања шумама и извођачким пројектом, у складу са законом.

Планирање, пројектовање, грађење и одржавање шумске инфраструктуре може се вршити само у складу са принципима заштите природе, потребама газдовања шумама и техничким прописима, на начин којим се не:

- угрожавају изворишта воде и водни токови;
- узрокује појава ерозије;
- нарушавају шумски екосистеми;
- угрожавају станишта ријетких и заштићених биљних и животињских врста;
- спрјечава нормалан ток воде из бујица;
- дестабилизује земљиште и повећава опасност од одрона;
- угрожавају општекорисне функције шума.

Шумска инфраструктура је саставни дио шуме, односно шумског земљишта.

Коришћење шумских путева

Члан 59

Путеви који су у функцији газдовања шумама сматрају се шумским путевима.

Шумске путеве могу користити правна и физичка лица под условима које утврди надлежни орган управе.

Изграђене шумске путеве, којима се омогућава приступ сеоским газдинствима, туристичким и другим објектима, а који су јавног карактера, Влада може пренијети на управљање јединици локалне самоуправе.

Изградња и одржавање шумских путева

Члан 60

Шумске путеве у државној својини гради и одржава корисник шума.

Шумске путеве у приватној својини гради и одржава власник шума.

Изузетно од става 1 овог члана, шумски путеви у државној својини из члана 59 став 3 овог закона могу да се суфинансирају из буџета државе, односно јединице локалне самоуправе.

Надлежни орган управе води евиденцију шумских путева.

Технички пријем шумских путева

Члан 61

Технички пријем изграђеног шумског пута врши комисија коју именује Министарство.

Ближи пропис о шумској инфраструктури

Члан 62

Начин пројектовања, технички услови за изградњу, одржавање и технички пријем и означавање шумске инфраструктуре утврђује се прописом који доноси Министарство, уз сагласност надлежног органа државне управе за послове саобраћаја.

IX. КОРИШЋЕЊЕ НЕДРВНИХ ШУМСКИХ ПРОИЗВОДА И ФУНКЦИЈА ШУМА

Услови за коришћење недрвних шумских производа

Члан 63

Недрвни шумски производи из шума у државној својини могу се користити у комерцијалне и некомерцијалне сврхе, у складу са програмом газдовања шумама, на начин којим се не угрожавају екосистеми и функције шума.

Комерцијално коришћење недрвних шумских производа обухвата њихово сакупљање, ради стављања у промет, на основу уговора.

Некомерцијално коришћење недрвних производа из става 1 овог члана је њихово сакупљање у количинама дневних потреба појединца, односно мање од 2 kg дневно јестивих шумских производа.

Недрвни шумски производи у шумама и на шумском земљишту у државној својини за комерцијално коришћење могу се давати на основу спроведеног поступка по јавном огласу правном, односно физичком лицу регистрованом за откуп недрвних шумских производа у Централном регистру Привредног суда, у складу са законом.

Јавни позив из става 4 овог члана за комерцијално коришћење недрвних производа у шумама у државној својини објављује се у најмање једном штампаном медију који се дистрибуира на територији Црне Горе.

Поступак по јавном огласу спроводи надлежни орган управе.

Одлуку о додјели права на комерцијално коришћење недрвних производа у шумама у државној својини доноси Влада.

Јавним позивом из ст. 4 и 5 овог члана нарочито се утврђује врста недрвних шумских производа, процијењене количине, локалитети, услови које морају да испуњавају корисници недрвних производа и други подаци од значаја за спровођење поступка.

За комерцијално коришћење недрвних производа из става 2 овог члана плаћа се накнада у висини 5% тржишне цијене откупљених производа по килограму.

Накнада из става 9 овог члана приход је буџета државе.

Тржишну цијену из става 9 овог члана утврђује надлежни орган управе на основу цијена које се формирају на тржишту у малопродаји (тржницама, малопродајним објектима и сл.).

Недрвни шумски производи могу се сакупљати у складу са посебним прописом.

Ближи начин спровођења поступка из става 4 овог члана утврђује се прописом Министарства.

Забране и ограничења коришћења функција шума од стране трећих лица

Члан 64

Забрањено је у шуми, нарочито :

- оштећивати или помјерати знакове, биљеге или друга обиљежја;
- моторним возилима користити шумске влаке, осим оних које власници посебно издвоје за те сврхе;
- улазити у подручја гдје се врши сјеча, извлачење и транспорт дрвета,

пошумљавање, у ограђена шумска подручја и шумске расаднике.

Забрањено је без одобрења власника, односно корисника шума, нарочито:

- користити шумске путеве моторним возилима у случају манифестационих догађаја, као и за комерцијалне намјене трећих лица;
- организовање масовног окупљања које може нанијети штету шуми;
- постављање ограда;
- постављање табли и ознака на начин којим се оштећују стабла;
- паркирати се и камповати у шумама и на шумским земљиштима;
- смјештати пчелињаке, ловнотехничке и друге објекте у шумама и на шумским земљиштима.

Одобрењем из става 2 овог члана може се утврдити и обавеза плаћања одговарајуће накнаде, чији износ код шуме у државној својини утврђује надлежни орган управе.

Накнада из става 2 овог члана код шуме у државној својини је приход буџета државе.

Накнада за комерцијално коришћење функција шума

Члан 65

Правна и физичка лица која користе шуме и шумска земљишта у комерцијалне сврхе за постављање објеката и уређаја електронске комуникационе инфраструктуре, прерађивачке индустрије, црне и обојене металургије, као и објеката за одмор и рекреацију, екотуризам, пашарење и сл., плаћају накнаду на основу уговора о коришћењу, закљученим са надлежним органом управе.

Методологију за одређивање висине накнаде из става 1 овог члана утврђује Министарство.

Висину накнаде на основу методологије из става 2 овог члана одређује Влада.

Х. ОРГАНИЗАЦИЈА ПОСЛОВА У ШУМАРСТВУ

Надлежност

Члан 66

Надлежни орган управе обавља управне и са њима повезане стручне послове у шумарству, који се односе на:

- 1) израду и припрему планова у шумарству;
- 2) спровођење националне инвентуре шума;
- 3) уступање радова у шумама у државној својини на извођење;
- 4) прикупљање података о стању шума;
- 5) израду карата шумских станишта и типова шума (картирање);
- 6) спровођење мониторинга здравственог стања шума, одрживости газдовања шумама и неправних активности у шумама;
- 7) подизање нових шума, укључујући пошумљавање и његу нових култура;
- 8) успостављање, вођење и одржавање информационог система о шумама;
- 9) одржавање и санацију шумских путева у складу са овим законом;
- 10) припрему стручних основа за прописе, планове и програме, које на основу овлашћења утврђених овим законом доносе Влада и Министарство;
- 11) спровођење мјера за очување биодиверзитета и природних вриједности шума;
- 12) спровођење заштите шума од биотичких и абиотичких чинилаца и пожара, укључујући дијагнозно-прогнозне послове;
- 13) чување шума и шумског земљишта од противправних радњи;
- 14) дознаку стабала за сјечу, жигосање сортимената и пријем сјечишта, односно

шумских радова;

15) пружање стручне помоћи власницима шума у приватној својини у погледу коришћења и заштите шума;

16) контролу изведених радова по извођачком пројекту;

17) сарадњу са научно истраживачким институцијама из области шумарства;

18) друге послове у складу са законом.

За стручне послове из става 1 тач. 1 и 2 и 4 до 10 овог члана надлежни орган управе може ангажовати друго правно лице које испуњава прописане услове у складу са законом.

Услови за вршење стручних послова у шумарству

Члан 67

Стручне послове у шумарству може да врши правно лице, односно предузетник који има најмање једно запошљено лице са високом стручном спремом шумарског смјера са лиценцом за вршење стручних послова у шумарству (у даљем тексту: лиценца), који је регистрован у Централном регистру Привредног суда и који испуњава услове у погледу опреме за обављање те дјелатности.

Ближи услови у погледу опреме и броја запошљених из става 1 овог члана утврђују се прописом Министарства.

Лиценцу из става 1 овог члана може стећи лице са високом стручном спремом шумарског смјера и најмање једном годином радног искуства у струци, које има положен стручни испит за вршење стручних послова у шумарству.

Лиценцу из ст. 1 и 3 овог члана издаје Министарство.

Програм полагања стручног испита за стицање лиценце, начин полагања и висину трошкова за полагање стручног испита утврђује Министарство.

Накнада за вршење одређених стручних послова у шумарству

Члан 68

За вршење дознаке стабала, премјер и жигосање дрвних сортимената и израду извођачког пројекта власници и корисници шума плаћају накнаду.

Висину накнаде из става 1 овог члана утврђује Министарство.

Накнада из става 1 овог члана је приход буџета државе.

Стручни послови

Члан 69

Стручни послови у шумарству, које могу да врше правна лица и предузетници, су:

- 1) пошумљавање земљишта, осим подизања брзорастућих плантажа;
- 2) њега, узгој и заштита шума;
- 3) санација деградираних шума;
- 4) конверзија изданачких шума;
- 5) производња шумског репродуктивног материјала аутохтоних и ријетких врста дрвећа;
- 6) одржавање и опремање шума за потребе социјалних функција;
- 7) одржавање и унапрјеђивање потенцијала еколошких функција шума;
- 8) изградња и одржавање шумских путева.

Стручне послове из става 1 овог члана могу обављати власници и корисници шума који испуњавају услове из члана 67 овог закона.

Обављање стручних послова у шумама у државној својини обезбјеђује надлежни орган управе.

Савјет за шуме

Члан 70

Ради давања стручних мишљења и предлога за одлучивање о стручним питањима и за стручну помоћ у поступку доношења одлука и припреме прописа из области шума и шумарства Влада може основати Савјет за шуме (у даљем тексту: Савјет), у складу са овим законом.

Савјет, нарочито, даје:

- 1) мишљење на предлоге закона и других прописа којима се уређују питања из области шума и шумарства;
- 2) мишљење на нацрте планских докумената у шумарству;
- 3) предлоге за едукацију и стручно усавршавање запослених у шумарству;
- 4) предлоге од значаја за унапрјеђење стања у области шума и шумарства.

У вршењу послова из става 2 овог члана Савјет сарађује са Министарством и надлежним органом управе.

Административно-техничке послове за потребе Савјета обавља Министарство.

Ближи дјелокруг рада, састав и трајање мандата чланова Савјета утврђује се актом о оснивању.

Средства за рад Савјета обезбеђују се из буџетске позиције Министарства.

XI. НАЧИН И УСЛОВИ ЗА КОРИШЋЕЊЕ ШУМА У ДРЖАВНОЈ СВОЈИНИ

1. Коришћење шума у државној својини

Додјеливање концесије

Члан 71

Шуме у државној својини могу се дати на коришћење на основу уговора о концесији закљученог у складу са законом.

Концесије из става 1 овог члана додјељују се за једну или више газдинских јединица, на период од пет до 30 година.

Поступак за давање концесије спроводи надлежни орган управе у складу са законом.

Услови за концесионаре и услови за додјелу концесије

Члан 72

Шуме у државној својини могу се давати на коришћење путем концесије правним лицима која имају запослено најмање једно лице са високом школском спремом шумарског смјера и два лица са средњом стручном спремом шумарског смјера, која су регистрована у Централном регистру Привредног суда за обављање дјелатности шумарства и испуњавају услове у погледу техничко-технолошке опремљености.

Ближе услове у погледу техничко-технолошке опремљености из става 1 овог члана и броја запослених, сразмјерно величини газдинских јединица и врсти концесије, утврђује Министарство.

Обим концесије

Члан 73

Обим концесије оквирно се утврђује на основу програма газдовања шумама и извођачким пројектом.

Обим сјече на годишњем нивоу може варирати у односу на обим утврђен концесионим уговором, у границама одступања $\pm 20\%$, с тим што у укупном обиму концесије не смије одступати $\pm 10\%$.

Уколико концесионар не реализује уговорени обим сјече дрвне масе двије године узастопно, у складу са ст. 1 и 2 овог члана, обим концесије му се смањује, сразмјерно по количини и квалитету, за преостали период трајања концесије.

Концесионар има право на одштету за евентуално смањивање обима коришћења шума под концесијом без његове кривице, осим ако се тај обим смањи због реституције, промијењених природних услова, који траже измјену програма газдовања и извођачког пројекта или више силе, у складу са законом.

Обавезе концесионара

Члан 74

Поред обавеза утврђених законом концесионар је дужан да:

- спроводи мјере утврђене програмом газдовања шумама, предузима мјере утврђене извођачким пројектом и води евиденцију о количинама израђених и продатих дрвних сортимената;

- извршава обавезе утврђене уговором (води евиденцију шумских радова, радова на изградњи и одржавању шумских путева, трошкова сопствене прераде дрвних производа и др.).

Концесиона накнада

Члан 75

За додијељену концесију за коришћење шума у државној својини плаћа се накнада у складу са законом и концесионим уговором.

Почетни износ накнаде из става 1 овог члана, која се одређује јавним огласом, одређује се за прву годину трајања концесије на основу укупне вриједности дрвних производа и процијењених трошкова радова планираних извођачким пројектом.

Трошкови радова из става 2 овог члана процјењују се на основу врсте дрвета, сортиментне структуре, отворености шума, природних и технолошких услова коришћења, односно газдовања шумама.

Висина концесионе накнаде за почетну годину, постигнута на основу јавног огласа, одређује се концесионим уговором и годишње се усклађује са реализованим обимом и структуром сјеча и радова који су предмет уговора, као и цијенама на тржишту.

Методологију за обрачун и годишње усклађивање концесионе накнаде утврђује Влада.

Контрола извршавања концесионих и других уговора у шумама у државној својини

Члан 76

Контролу реализације уговора о концесији и предузимања мјера према извођачком пројекту врши надлежни орган управе.

Продаја дрвета

Члан 77

Шуме у државној својини могу се давати на коришћење продајом дрвета у дубећем стању, односно продајом дрвних сортимената у складу са програмом газдовања шумама, односно извођачким пројектом.

Продаја дрвета из става 1 овог члана врши се у складу са законом којим је уређена државна имовина.

Средства од продаје из става 1 овог члана приход су буџета државе.

2. Обезбјеђивање дрветом становништва у руралним подручјима

Начин и услови за обезбјеђивање дрветом

Члан 78

Дрво у шуми у државној својини може се, у складу са програмом газдовања шумама и извођачким пројектом, давати становницима са пребивалиштем у руралним подручјима за сопствене потребе до 10 м³ по домаћинству.

Давање дрвета из става 1 овог члана обухвата:

- бесплатно сакупљање дрвних остатака након сјеча на основу рјешења надлежног органа управе;

- бесплатно коришћење огријевног дрвета у дубећем стању под условима које утврди надлежни орган управе (социјални случајеви и сл.);

- куповину огријевног и техничког дрвета у дубећем стању;

- куповину огријевног и техничког дрвета на шумском путу.

Цијену за куповину дрвних сортимената из става 2 ал. 3 и 4 овог члана утврђује Влада.

Поступак за обезбјеђивање давања дрвета

Члан 79

Давање дрвета из члана 78 став 2 овог закона врши се на основу захтјева рјешењем надлежног органа управе.

Регистрација приватних шумских газдинстава

Члан 80

Приватна шумска газдинства величине од 5 ha уписују се у регистар који води надлежни орган управе и саставни је дио информационог система Министарства, на захтјев власника.

Регистар из става 1 овог члана води се у оквиру регистра пољопривредних газдинстава у складу са законом.

ХП. ОБЕЗБЈЕЂИВАЊЕ СРЕДСТАВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА У ШУМАРСТВУ

Годишњи програм газдовања шумама

Члан 81

Средства за спровођење програма газдовања шумама и извођачких пројеката обезбјеђују се из буџета државе на основу годишњег програма газдовања шумама.

Годишњи програм газдовања шумама израђује надлежни орган управе.

Програм из става 2 овог члана, нарочито, садржи: планиране активности квантификоване по обиму и врсти радова на узгоју и заштити шума, коришћењу, изградњи и одржавању шумске инфраструктуре, са финансијским средствима за њихово спровођење по газдинским јединицама и шумским подручјима, као и средства за суфинансирање радова у приватним шумама.

Годишњи програм из става 2 овог члана доноси Влада до 31. децембра текуће за наредну годину.

Подстицајне мјере у шумарству

Члан 82

Средства за реализацију подстицајних мјера у шумарству и суфинансирање извођења радова могу се, у складу са годишњим програмом газдовања шумама, обезбјеђивати из буџета државе за:

- јачање конкурентности у шумарству;
- побољшање услова животне средине;
- побољшање квалитета живота сеоског становништва и диверзификацију руралне економије.

Подстицајна средства из става 1 овог члана могу се додијелити приватним шумским газдинствима, која су уписана у регистар газдинстава из члана 80 овог закона.

Расподјелу средстава врши надлежни орган управе по поступку спроведеном по јавном позиву на основу критеријума које утврђује Министарство.

Начин наплате накнада

Члан 83

У погледу обрачуна, наплате, камате, принудне наплате и рокова застарјелости за плаћање накнада утврђених овим законом, примјењује се закон којим је уређена пореска администрација.

Финансирање мјера у шумарству по основу других програма

Члан 84

Средства за финансирање спровођења мјера за очување станишних типова у шумама (НАТУРА 2000) обезбјеђују се у складу са законом.

Контрола намјенске употребе буџетских средстава

Члан 85

Контролу намјенске употребе подстицајних средстава за суфинансирање извођења радова и подстицајних мјера врши надлежни орган управе.

Контрола из става 1 овог члана обухвата контролу спровођења мјера које се финансирају, односно суфинансирају из буџета државе, намјенски утрошак средстава и оцјену ефеката спроведених мјера.

XIII. НАДЗОР

Надлежност

Члан 86

Надзор над спровођењем овог закона и прописа донијетих на основу овог закона, у оквиру утврђених надлежности, врше Министарство, министарства надлежна за послове финансија, заштите животне средине, уређења простора и саобраћаја и надлежни орган управе.

Послове инспекцијског надзора из става 1 овог члана, у оквиру своје надлежности, у области шума и шумарства, врши Министарство, преко инспектора надлежног за шумарство (у даљем тексту: шумарски инспектор), у складу са законом.

Овлашћења шумарског инспектора

Члан 87

Шумарски инспектор је овлашћен, нарочито, да контролише:

- вршење сјече и свих радова у шумама са аспекта законитости, усклађености са плановима и стручно техничким стандардима;
- промет дрвних сортимената шумским путевима и њихово поријекло;
- да ли се сакупљање недрвних шумских производа, као и њихов промет шумским путевима врши у складу са прописима;
- складиштење шумских сортимената са аспекта заштите шума;
- спровођење мјера осигурања и заштите од пожара;
- испуњавање услова за извођење радова у шумама;
- спровођење поступка промјене намјене (крчења) шума;
- коришћење шума;
- извршење радова код крајњих корисника буџетских средстава (власника приватних шума).

Када утврди да је повријеђен закон или други пропис или да се не поштују стандарди или нормативи, шумарски инспектор је обавезан да, поред управних мјера и радњи прописаних законом којим се уређује инспекцијски надзор, предузме и следеће управне мјере и радње:

- нареди извршавање планираних и других потребних радова, чије би неизвршење проузроковало штетне посљедице;
- нареди обуставу: чисте сјече, сјече великог интензитета и друге противправне сјече стабала, крчења шуме; испаше, кресања грана и сакупљања лишћа, промета возилима изван шумских саобраћајница, противправног сакупљања шумских производа;
- нареди обнову састојина у којима је извршена чиста сјеча или сјеча великог интензитета;
- нареди санацију састојина;
- привремено одузме противправно посјечено дрво, дрво противправно стављено у промет и друге противправно присвојене или произведене шумске производе, као и средства и предмете којима су извршене ове радње;
- нареди спровођење утврђених мјера на заштити шума и заштити од пожара;
- у хитним случајевима, у којима би наступила штета по општи интерес, нареди мјере за спрјечавање штете;
- нареди уклањање смећа и осталог отпада из шуме и са шумског земљишта;
- забрани извођење шумских радова правним и физичким лицима која не

испуњавају стручно-техничке, технолошке и друге услове предвиђене овим законом;

- предузима мјере у циљу спрјечавања противправног присвајања шума и противправне изградње објеката;

- предлаже мјере у циљу отклањања утврђених неправилности у погледу спровођења концесионих и других уговора о коришћењу шума, као и одузимање права коришћења шума у државној својини.

XIV. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 88

Новчаном казном од педесетоструког до двјестопедесетоструког износа минималне зараде у Црној Гори казниће се за прекршај правно лице, ако:

- 1) не изврши санацију шума, односно шумског земљишта у складу са чланом 36 став 1 овог закона;

- 2) се не придржава посебних мјера заштите шума које нареди Министарство (члан 45 став 1);

- 3) ложи отворену ватру у шуми или на шумском земљишту или одлаже предмете који могу проузроковати пожар осим на мјестима одређеним за ту намјену (члан 46 став 1);

- 4) за шуме и шумска земљишта која су изложена повећаној опасности од пожара не примјењује посебне мјере за спрјечавање и припрему за гашење пожара (члан 46 став 3);

- 5) врши сјечу стабла без претходне дознаке (члан 53 став 1), односно без донијетог рјешења за сјечу или у супротности са тим рјешењем (члан 55 став 1);

- 6) врши помјерање дрвних сортимената од мјеста сјече без претходног пријема дрвних сортимената (члан 56 став 1);

- 7) шумску инфраструктуру гради без програма газдовања шумама и извођачког пројекта или у супротности са тим документима (члан 58 став 1).

За прекршај из става 1 овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу, односно физичко лице новчаном казном од петоструког до двадесетоструког износа минималне зараде у Црној Гори.

За прекршај из става 1 тач. 2, 3, 5 и 6 овог члана, поред новчане казне, учиниоцу ће се изрећи и заштитна мјера одузимања предмета.

Члан 89

Новчаном казном од двадесетоструког до двјестоструког износа минималне зараде у Црној Гори казниће се за прекршај правно лице, ако:

- 1) поступи супротно забрани из члана 33 тач. 3 и 5 до 10 овог закона, осим ако сакупља недрвне шумске производе у некомерцијалне сврхе;

- 2) врши пашу у шуми, односно на шумском земљишту на начин који угрожава функције шума, на површинама које за пашу нијесу одређене у извођачком пројекту (члан 40 став 1);

- 3) гради трајне или привремене објекте у шуми, односно на шумском земљишту без одобрења надлежног органа управе или супротно том одобрењу (члан 41);

- 4) у шуми, на шумском земљишту или на голетима одлаже отпад или га не уклони (члан 42 ст. 1 и 2);

- 5) не уклони отпад који су одложила непозната лица (члан 42 став 3);

- 6) у шуми употребљава средства за заштиту биља супротно члану 43 овог закона;

7) након сјече и извоза дрвних сортимената из шуме или након санације штете у шуми, на основу стручних упутстава надлежног органа управе, не успостави шумски ред или не предузме друге мјере (члан 44 став 1);

8) превентивно не дјелује, сузбија или не учествује у гашењу пожара у својој шуми, односно шуми коју користи (члан 46 став 4);

9) не изврши радове на узгоју шума сразмјерно врсти и обиму сјече, у складу са рјешењем за сјечу односно извођачким пројектом или годишњим програмом газдовања (члан 50 ст. 1 и 2);

10) не обавијести надлежни орган управе о извршеној сјечи, у року од три дана од дана извршене сјече (члан 56 став 3);

11) стави у промет дрвне сортименте без издатог увјерења о поријеклу (члан 56 став 5);

12) шумске путеве користи супротно условима које утврди надлежни орган управе (члан 59 став 2);

13) без уговора врши комерцијално сакупљање недрвних шумских производа (члан 63 став 2);

14) врши стручне послове у шумарству, а не испуњава услове за вршење тих послова (члан 67 став 1).

За прекршај из става 1 тачка 14 овог члана казниће се предузетник новчаном казном од двадесетоструког до двјестаструког износа минималне зараде у Црној Гори.

За прекршај из става 1 овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу, а физичко лице за прекршај из става 1 тач. 1 – 13 овог члана новчаном казном од петоструког до двадесетоструког износа минималне зараде у Црној Гори.

За прекршај из става 1 тач. 2, 4, 5, 6, 8, 10 и 12 овог члана овлашћено лице физичком лицу може наплатити новчану казну на лицу мјеста у двоструком износу минималне зараде у Црној Гори.

За прекршај из става 1 тач. 1, 11 и 13 овог члана, поред новчане казне, учиниоцу ће се изрећи и заштитна мјера одузимања предмета.

Члан 90

Новчаном казном од петоструког до двадесетоструког износа минималне зараде у Црној Гори казниће се за прекршај физичко лице, ако:

1) супротно забрани из члана 33 тачка 6 овог закона врши сакупљање недрвних производа у некомерцијалне сврхе;

2) на захтјев чувара шума не покаже личну исправу којом се утврђује идентитет и омогући му преглед возила и товара којима се превози или преноси дрво, мјеста, осим станова, на којима се може налазити дрво и онемогући привремено одузимање бесправно посјеченог дрвета и предмета којим је извршено кривично дјело или прекршај (члан 34 став 2);

3) врши кресање грана или коришћење опалог лишћа у државној шуми, односно на шумском земљишту без одобрења надлежног органа управе (члан 40 став 2) или у супротности са прописом из члана 40 став 3 овог закона;

4) поступи супротно забрани из члана 64 став 1 овог закона или без одобрења власника, односно корисника шума поступи супротно забрани из става 2 истог члана.

За прекршај из става 1 овог члана овлашћено лице физичком лицу може наплатити новчану казну на лицу мјеста у двоструком износу минималне зараде у Црној Гори.

XV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Увјерење о поријеклу дрвних сортимената

Члан 91

Увјерење о поријеклу из члана 56 став 5 овог закона најдаље до пријема Црне Горе у Европску унију издаваће надлежни орган управе.

Плански документи за шуме и шумарство

Члан 92

Национална инвентура шума извршиће се у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Национална шумарска политика донијеће се у року од пет година од дана ступања на снагу овог закона.

Стратегија ће се донијети у року од двије године од дана ступања на снагу овог закона.

Планови развоја шума донијеће се у року од пет година од дана ступања на снагу овог закона.

Програми газдовања шумама донијеће се у року од двије године од дана доношења планова развоја шума.

До доношења планских докумената из ст. 4 и 5 овог члана шумама ће се газдовати на основу општих и посебних основа које су донијете до ступања на снагу овог закона.

Успостављање информационог система

Члан 93

Информациони систем ће се успоставити у року од три године од дана ступања на снагу овог закона

Полагање стручног испита за вршење стручних послова у шумарству

Члан 94

Лица запослена код надлежног органа управе која су до ступања на снагу овог закона обављала стручне послове, а немају положен стручни испит, дужна су да стручни испит положи у року од двије године од дана ступања на снагу овог закона.

Започети поступци и стечена права

Члан 95

Корисници шума који шуме користе на основу закључених уговора до ступања на снагу овог закона дужни су да своје пословање усагласе са овим законом, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Уговори о коришћењу шума закључени до дана ступања на снагу овог закона важе до истека рокова утврђених тим уговорима.

Рок за доношење прописа

Члан 96

Подзаконски акти за спровођење овог закона донијеће се у року од двије године од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења прописа из става 1 овог члана примјењиваће се подзаконски акти донешени на основу Закона о шумама ("Службени лист РЦГ", бр. 55/00).

Престанак важења закона

Члан 97

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о шумама ("Службени лист РЦГ", бр. 55/00).

Ступање на снагу

Члан 98

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Црне Горе".

СУ-СК Број 01-680/14

Подгорица, 9. децембра 2010. године

Скупштина Црне Горе 24. сазива

Председник,

Ранко Кривокапић, с.р.